

Syddansk Universitet

Gadelivet i storbyerne

Wang, Qi

Published in:
Kinabladet

Publication date:
2016

Citation for pulished version (APA):
Wang, Q. (2016). Gadelivet i storbyerne. Kinabladet, (70), 22-23.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

HØJHUSBEBØERE MØDES PÅ GADER OG I PARKER

Mange aktiviteter skaber god stemning i bydelene.

Af Qi Wang

Kinas storbyer har et fantastisk dynamisk og mangfoldigt liv. Gaderne, parkerne og gadehjørnerne er præget af folkemængden, af lyde, bevægelser og dufte. Her udfolder sig alle mulige former for gøremål og aktiviteter lige fra morgenstunden til sent ud på aftenen. Folk synger, danser, spiller kort og skak eller mahjong, går en tur eller øver traditionel kinesisk motion som tai chi og qing gong.

Man kan også spise og handle her: små gadekøkkener serverer varm soyamælk med friturestegte stænger og dampede boller, mens gadesælgere ruller deres tæpper ud på fortovet med bøger, sokker, batterier, legetøj, cover til mobiltelefon og alt muligt andet. Skomagere og cykelsmede fikser sko eller cykler for nogle få yuan, og man kan endda få et hurtigt klip

Skiltet på cykelstyret forkynder, at cyklisterne tilhører den lokale ordensmagt, *chengguan*, der patruljerer i gaderne og sørger for ro og orden. (Foto: Xinhua).

til en forførende billig pris under den blå himmel hos gadefrisørerne.

Der er også amatørgrupper, som samles i parkerne eller på gadehjørnerne for at øve deres færdigheder og udveksle erfaringer om fx Peking Opera, drageflyvning, kalligrafi og meget andet. Indimellem ser man en flok bedstemødre, der optræder som ægteskabsmæglere for deres familiedemedlemmer, og endelig er der tiggere og spåkoner, som fylder en del i gadebilledet.

Nye job til fabriksarbejdere

Sådan et livligt gadeliv er blevet til i takt med Kinas økonomiske udvikling og byudvikling henover de sidste 30-40 år. I byerne tog virksomhedsreformen fart i slutningen af 1980'erne og begyndelsen af 1990'erne, hvilket har resulteret i, at mange af Kinas tidligere statsejede store- og mellemstore virksomheder er blevet forvandlet til enten aktie- eller privatejede selskaber, og at millionvis af fabriksarbejdere er blevet fyret. Disse industriarbejdere har måttet skaffe sig en ny indtjeningskilde, som de selv og deres familie kan leve af, og da chancen for at blive genansat er meget lille, ender mange af dem som skopudsere, cykelsmede eller gadesælgere. En del af de gadehandlende udgøres også af migrantarbejdere fra landet.

Kinas storbyer har således gennemgået en ganske omfattende byfornyelses- og ombygningsproces, hvor de gamle bydele med smalle veje, lave byhuse og fællestoilet er blevet revet ned til fordel for glamourøse kontorbygninger, moderne indkøbscentre og luksuriøse boligkvarterer. Og i takt med at byernes indbyggertal vokser, og prisen på ejendomme stiger, er der som den primære form for bolig blevet bygget flere og flere højhuse.

Det har radikalt ændret de fysiske rammer for bybefolkningens liv og skabt en form for social isolering i den forstand, at daglig kontakt mellem naboerne er blevet mindsket.

Folk har derfor i stigende grad måttet

Skud mod dansende bedstemødre

En mand er blevet anholdt, fordi han med en luftbøsse affyrede skud mod en gruppe ældre kvinder, der en aften deltog i dans på en gade i Nanning i Guangxi Zhuang Autonome Region. Kvinderne dansede i nærheden af hans hus.

Ifølge nyhedsbureauet Xinhua var han blevet gal over, at kvindernes dansemusik var så højlydt, at han ikke kunne sove. Da han bad dem dæmpe musikken, lo de bare ad ham, hvorefter han hentede sin luftbøsse og affyrede tre skud mod de støjende kvinder. En af de dansende blev såret. Manden forklarede, at han skød mod stereohøjttaleren, men ved et uheld kom til at såre en kvinde, der stod ved højttaleren. Han blive tiltalt for at have forstyrret den offentlige sikkerhed samt for at have været i besiddelse af et våben. Skudepisoden fandt sted den 3. marts 2016.

søge til parker og gadehjørner, hvor de kan møde andre mennesker, og hvor der foregår noget. Nogle højhuskvarterer har deres egne velplejede haveanlæg, fritidshuse og idrætsfaciliteter, men det gælder langt fra alle.

Konflikter med danseglade bedstemødre

Det livlige gadebillede med de mange aktiviteter skaber uden tvivl en god stemning i bydelene, men det betyder ikke, at det hele foregår problemfrit. Når parker og gadehjørner fungerer som et offentligt rum, hvor alle kan komme og benytte sig af det, er det svært mellem forskellige interessegrupper helt at undgå konflikter, som skal løses på en eller anden måde. Hvis det fx drejer sig om dans i parken, som mest foregår om aftenen, så kan det være et spørgsmål om, hvor højt man må skrue op for musikken, så det ikke generer dem, der bor i nærheden, eller andre.

En sådan konflikt opstod for ny-

lig i Sydchina, hvor beboerne i et fint boligkvarter havde klaget over en gruppe danseglade bedstemødre på grund af den larm, som de hver aften udsatte beboerne for. Og da bedstemødrene ikke tog klagerne alvorligt i første omgang, måtte beboerne tage en utraditionel metode i brug for at forsvare deres ret til fred og ro om aftenen. De samlede en stor sum penge ind og købte et stereoanlæg, som var mange gange kraftigere end det, bedstemødrene havde. Så nu var det bedstemødrenes tur til at flygte fra stedet på grund af støjgener. Til sidst måtte myndighederne skride ind og sætte et stopper for den accelererede støjkrig.

På samme måde kan der også opstå strid om „territorier“ i parkerne. Generelt set har alle ret til at benytte de åbne rum i parkerne og på gadehjørnerne, og det er som regel først-til-mølle princippet, der gælder. Når grupperne først har etableret deres faste „territorium“, regner de med, at andre respekterer deres „territorium“. Men konflikter kan opstå, når fx en ny gruppe er kommet til, eller en gruppe lige har mistet sit „territorium“ på grund af bygge- eller vej-arbejde.

For nogle få år siden var der netop en sådan sag i Nanjing, hvor to dansegrupper havnede i slagsmål, og nogle kom til skade. En del af problemet her var, som folk påpegede på de sociale medier, at nogle ikke fuldt ud respekterede og fulgte spillens regler, men der var også mangel på pladser i byen. Mange kritiserede dermed myndighederne for at fokusere alt for meget på prestigefyldte byggeprojekter for at pynte på byens ansigt og for lidt på at skabe flere grønne rekreative områder for almindelige borgere.

Myndighederne i Kinas storbyer holder sig som regel ganske neutralt til de mange rekreative og amatør-drevne aktiviteter i gaderummet. De blander sig stort set ikke, og folk ser heller ikke myndighedernes indblanding som nødvendig. De forskellige interessegrupper mener, at de sagtens kan leve ved siden af hinanden og finde ud af, hvordan de skal løse

uenigheder.

Dette har fået mange kinaforskere og almindeligt kinainteresserede til at betragte park- og gadeaktiviteter som et miljø, hvor der er ved at vokse en slags civilsamfundskultur op. Til gengæld er myndighederne mindre tolerante overfor tiggere og spåkoner. Dem fjerner de fra gaden, fordi begge parter anses for at være en skamplet på og usundt for samfundet. Myndighederne holder også øje med folk, der spiller mahjong i parkerne eller på gaden for at sikre sig, at der ikke foregår ulovligt spil.

En ny ordensmagt

Med hensyn til de mange gadehandlere så spiller myndighederne ofte en dobbeltrolle. På den ene side skal de sørge for, at de dårligststillede befolkningslag i bysamfundet som fx migrantarbejdere og hjemsendte industriarbejdere skal have lov til at tjene lidt penge på gaden. På den anden side mener myndighederne, at de små gadehandlere forstyrrer den offentlige orden, og at nogle af dem ligefrem begår økonomiske ulovligheder.

Mange storbyer har siden 1990'erne

etableret en ordensmagt, som de kalder *chengguan*. Det betyder 'byordenshåndhæver' og er en politilignende styrke, der har til formål at bekæmpe berigelseskriminalitet og uorden på gaden. Denne styrke er dog ikke særlig populær. Der har således været adskillige episoder gennem de seneste år, hvor *chengguan* har benyttet sig af tvang og vold. Nogle ansatte hos *chengguan* er blevet anklaget for korruption, fordi de konfiskerede gadehandlernes varer til eget brug eller til videresalg.

Diskussionen om, hvorvidt institutionen *chengguan* og dens arbejdsmetoder er lovlige, har været kørende i et stykke tid. Og indtil det bliver afgjort, må mange gadehandlere i Kinas storbyer kæmpe hårdt for deres eksistensgrundlag og for deres ret til at være en del af gadebilledet.

Qi Wang er lektor på Institut for Design og Kommunikation, Syddansk Universitet.

Danseglade bedstemødre nyder hinandens selskab i Shapingbaparken i Chongqing. (Foto: Xinhua)

